

Cuprins

Cuvânt-înainte	XI
Capitolul I. Instituții politice	1
Secțiunea 1. Explicații introductive.....	1
§1. Considerații generale privind noțiunea de „instituții”	1
§2. Noțiunea de „instituții politice”	4
Secțiunea a 2-a. Relația dintre „instituțiile politice” și „instituțiile juridice”	6
Secțiunea a 3-a. Importanța analizei instituțiilor politice	7
Capitolul II. Teoria puterii	10
Secțiunea 1. Organizarea statală a puterii.....	10
§1. Noțiunea de putere de stat.....	10
§2. Relația popor – stat	12
§3. Relația stat – putere de stat – putere politică.....	12
§4. Puterea politică și puterea de stat.....	13
Secțiunea a 2-a. Legitimitatea puterii de stat.....	13
§1. Teorii teocratice	13
§2. Teorii democratice.....	14
Secțiunea a 3-a. Trăsăturile generale ale puterii de stat.....	15
Secțiunea a 4-a. Teoria separației puterilor	16
§1. Apariție.....	16
§2. Conținut.....	17
§3. Criticile teoriei separației puterilor	17
Secțiunea a 5-a. Reglementarea principiului separației puterilor în constituțiile actuale ale statelor	18
Capitolul III. Partidele politice în sistemul constituțional	23
Secțiunea 1. Apariția și evoluția partidelor politice	23
Secțiunea a 2-a. Conceptul de partid politic	25
§1. Definiții propriu-zise	26
§2. Definiții sintagme	26
§3. Definiții formulate de actele normative	27
§4. Noțiuni conexe celei de „partid politic”	28
Secțiunea a 3-a. Partidele politice ca asociații.....	28
Secțiunea a 4-a. Partidele politice ca subiecte de drept	29
§1. Subiecte de drept public	29
§2. Subiecte de drept constituțional.....	29
Secțiunea a 5-a. Compoziția partidelor politice.....	30
Secțiunea a 6-a. Scopul partidelor politice	30
Secțiunea a 7-a. Rolul partidelor politice	33
Secțiunea a 8-a. Clasificarea partidelor politice	34
§1. Criteriul apartenenței membrilor la o anumită credință, ideal sau interes	34
§2. Criteriul căilor folosite pentru rezolvarea marilor probleme politice.....	35
§3. Criteriul compoziției partidelor	36
§4. Criteriul disciplinei votului membrilor de partid.....	37
§5. Criteriul originii partidelor	37

Secțiunea a 9-a. Pluralism politic și pluripartidism.....	37
§1. Pluralism politic.....	37
§2. Pluripartidism.....	38
§3. Bipartidism.....	39
§4. Partid dominant.....	39
Secțiunea a 10-a. Partidele politice în România.....	40
§1. Istoric.....	40
§2. Actualitate.....	40
Secțiunea a 11-a. Finanțarea partidelor politice.....	41
§1. Finanțarea publică (guvernamentală).....	42
§2. Finanțarea privată (neguvernamentală).....	45
§3. Controlul finanțării.....	47
Secțiunea a 12-a. Partidele politice la nivelul Uniunii Europene.....	48
Capitolul IV. Teoria statului (concept, apariția statului, legitimitatea, funcțiile și elementele statului).....	53
Secțiunea 1. Diverse abordări în definirea conceptului de stat.....	53
§1. Abordarea teologică.....	53
§2. Abordarea filozofică.....	54
§3. Abordarea sociologică.....	56
§4. Abordarea juridică.....	57
Secțiunea a 2-a. Definiția statului.....	59
Secțiunea a 3-a. Apariția statului modern. Etapele formării statului.....	61
§1. Formarea statului.....	61
§2. Statul absolutist.....	63
§3. Statul național.....	63
Secțiunea a 4-a. Esența și legitimitatea statului.....	64
§1. Esența statului.....	64
§2. Statul ca instrument de dominare.....	64
§3. Conceptul de legitimitate a statului.....	65
§4. Originea puterii de stat.....	66
§5. Justificarea autorității statului.....	66
Secțiunea a 5-a. Funcțiile statului.....	67
§1. Concept.....	67
§2. Clasificarea funcțiilor statului.....	67
Secțiunea a 6-a. Elementele statului.....	68
§1. Teritoriul.....	69
§2. Populația.....	69
§3. Suveranitatea.....	69
Capitolul V. Teoria statului (forma de stat, caracterele statului român și organizarea lui administrativă).....	73
Secțiunea 1. Forma de guvernământ.....	73
§1. Noțiune.....	74
§2. Monarhia.....	75
§3. Republica.....	76
Secțiunea a 2-a. Structura de stat.....	77
§1. Noțiune.....	77
§2. Statul unitar.....	77
§3. Statul federal.....	78

§4. Asociațiile de state.....	79
Secțiunea a 3-a. Caracterele statului român.....	80
§1. Stat național	80
§2. Stat unitar și indivizibil	81
§3. Stat suveran și independent.....	82
§4. Stat de drept	82
§5. Stat democratic și social.....	83
Secțiunea a 4-a. Organizarea administrativă a teritoriului României	84
§1. Noțiune.....	84
§2. Unitățile administrativ-teritoriale ale României	85
Capitolul VI. Sistemul electoral.....	89
Secțiunea 1. Drepturile electorale.....	89
Secțiunea a 2-a. Dreptul de vot.....	90
§1. Scurt istoric	90
§2. Situația actuală.....	91
§3. Regimul juridic al dreptului de vot. Trăsăturile votului.....	94
Secțiunea a 3-a. Dreptul de a fi ales	97
§1. Scurt istoric	98
§2. Beneficiarii dreptului de a fi ales. Regim juridic.....	99
Secțiunea a 4-a. Dreptul de a fi ales în Parlamentul European.....	102
§1. Condițiile aderării României la Uniunea Europeană	102
§2. Terminologie. Natura juridică a drepturilor electorale la nivelul Uniunii Europene	103
§3. Dreptul de a alege membrii Parlamentului European	104
§4. Dreptul de a fi ales membru al Parlamentului European	106
§5. Incompatibilități ale mandatului de parlamentar european.....	107
Secțiunea a 5-a. Tipuri de sisteme electorale	109
§1. Sistemul majoritar	109
§2. Sistemul reprezentării proporționale	113
§3. Sisteme mixte.....	114
Secțiunea a 6-a. Organizarea și desfășurarea alegerilor în România.....	115
§1. Cadrul legal.....	115
§2. Stabilirea datei alegerilor	116
§3. Stabilirea numărului, delimitarea și numerotarea circumscripțiilor și a colegiilor electorale	116
§4. Întocmirea listelor electorale și a registrului electoral.....	117
§5. Constituirea birourilor și a oficiilor electorale.....	117
§6. Constituirea secțiilor de votare	119
§7. Propunerea candidaturilor	120
§8. Întocmirea buletinelor și a ștampilelor de vot	121
§9. Campania electorală	122
§10. Desfășurarea votării.....	123
§11. Stabilirea rezultatelor votării și atribuirea mandatelor	125
Capitolul VII. Referendumul.....	132
Secțiunea 1. Noțiune.....	132
Secțiunea a 2-a. Tipuri de referendum.....	133
Secțiunea a 3-a. Regimul juridic al referendumului în România.....	135
Secțiunea a 4-a. Procedura organizării referendumului în România	139

Secțiunea a 5-a. Natura juridică a decretului de stabilire a referendumului în România.....	143
Secțiunea a 6-a. Consecințele organizării unui referendum	144
Capitolul VIII. Parlamentul (apariție, competențe, structură)	148
Secțiunea 1. Apariția Parlamentului	148
Secțiunea a 2-a. Principiile parlamentarismului	149
§1. Principiul suveranității naționale	149
§2. Principiul autonomiei Parlamentului.....	149
§3. Principiul reprezentativității.....	150
Secțiunea a 3-a. Competențele Parlamentului	150
§1. Precizări generale	150
§2. Competența de legiferare	152
§3. Competența de stabilire a direcțiilor statale și juridice principale ale activității sociale, politice, economice și culturale	152
§4. Competența de alegere, formare, numire, avizare sau revocare a unor autorități statale	152
§5. Competența de control parlamentar	153
§6. Competența de conducere în politica externă	156
§7. Competența de organizare internă.....	156
Secțiunea a 4-a. Structura Parlamentului.....	157
Secțiunea a 5-a. Monocameralism sau bicameralism?	160
Capitolul IX. Parlamentul (organizare, funcționare, statut, dizolvare).....	166
Secțiunea 1. Structurile de lucru ale Parlamentului.....	166
§1. Precizări generale	166
§2. Grupurile politice parlamentare.....	167
§3. Birourile	168
§4. Comisiile parlamentare	169
Secțiunea a 2-a. Modalitatea de lucru a Parlamentului.....	169
Secțiunea a 3-a. Funcționarea Parlamentului	171
§1. Mandatul Parlamentului.....	171
§2. Sesiunea.....	171
§3. Ședințele.....	172
Secțiunea a 4-a. Statutul deputaților și al senatorilor	172
§1. Mandatul parlamentarului.....	173
§2. Incompatibilități și imunități	173
Secțiunea a 5-a. Dizolvarea Parlamentului.....	179
§1. Dizolvarea Parlamentului este o sancțiune?	179
§2. Cine poate dizolva Parlamentul.....	180
§3. Actul de dizolvare a Parlamentului	182
§4. Când nu poate fi dizolvat Parlamentul	183
Capitolul X. Parlamentul (actele Parlamentului)	188
Secțiunea 1. Actele Parlamentului.....	188
§1. Legile.....	189
§2. Moțiunile	189
§3. Hotărârile	190
Secțiunea a 2-a. Desfășurarea procesului legislativ.....	191
§1. Inițiativa legislativă.....	193
§2. Avizarea proiectului de lege sau a propunerii legislative	194

§3. Examinarea și avizarea proiectelor și a propunerilor legislative în cadrul comisiilor permanente	195
§4. Includerea proiectului de lege sau a propunerii legislative pe ordinea de zi a ședinței	198
§5. Dezbateră în plen	198
§6. Votarea legii	200
§7. Întoarcerea legii la prima Cameră sesizată	201
Capitolul XI. Puterea executivă.....	205
Secțiunea 1. Caracterizare generală.....	205
§1. Terminologie.....	205
§2. Rolul puterii executive	206
Secțiunea a 2-a. Structura puterii executive	208
§1. Executivul monocefal.....	208
§2. Executivul bicefal.....	209
§3. Structura puterii executive în România.....	209
Secțiunea a 3-a. Componenta puterii executive.....	210
§1. Caracterizare generală	210
§2. Componenta puterii executive în România.....	212
Secțiunea a 4-a. Guvernul României	212
§1. Procedura numirii	212
§2. Mandat.....	215
§3. Organizare și funcționare	215
§4. Statutul membrilor.....	216
§5. Actele Guvernului	218
Secțiunea a 5-a. Delegarea legislativă	220
§1. Caracterizare generală	220
§2. Delegarea legislativă în România.....	221
Secțiunea a 6-a. Răspunderea membrilor Guvernului	226
§1. Răspunderea politică	226
§2. Răspunderea juridică	227
Capitolul XII. Șeful de stat	234
Secțiunea 1. Caracterizarea instituției șefului de stat	234
§1. Caracterizare generală	234
§2. Evoluția instituției șefului de stat în România	235
Secțiunea a 2-a. Desemnarea șefului de stat.....	237
§1. Procedura desemnării	237
§2. Desemnarea Președintelui României	239
Secțiunea a 3-a. Mandatul șefului de stat	240
§1. Caracterizare generală	240
§2. Mandatul Președintelui României	240
Secțiunea a 4-a. Funcțiile și atribuțiile șefului de stat	243
§1. Funcțiile șefului de stat.....	243
§2. Atribuțiile șefului de stat	244
§3. Funcțiile Președintelui României	245
§4. Atribuțiile Președintelui României	250
Secțiunea a 5-a. Actele șefului de stat	254
§1. Caracterizare generală	254
§2. Actele Președintelui României	254

Secțiunea a 6-a. Răspunderea șefului de stat.....	259
§1. Caracterizare generală.....	259
§2. Răspunderea Președintelui României.....	260
Capitolul XIII. Curtea Constituțională a României.....	269
Secțiunea 1. Scurt istoric.....	269
Secțiunea a 2-a. Scop.....	273
Secțiunea a 3-a. Judecătoria Curții Constituționale.....	273
§1. Numărul judecătorilor și condițiile de acces la funcție.....	273
§2. Numirea judecătorilor.....	275
§3. Mandatul judecătorilor.....	275
§4. Incompatibilități.....	276
§5. Răspunderea judecătorilor.....	276
§6. Imunitatea judecătorilor.....	276
§7. Independența și inamovibilitatea judecătorilor.....	277
Secțiunea a 4-a. Organizarea Curții Constituționale.....	277
§1. Președintele Curții Constituționale.....	277
§2. Plenul Curții Constituționale.....	277
§3. Magistrații asistenți ai Curții Constituționale.....	277
Secțiunea a 5-a. Atribuțiile Curții Constituționale.....	278
§1. Modalitățile de acces la Curtea Constituțională.....	278
§2. Obiecția de neconstituționalitate.....	279
§3. Excepția de neconstituționalitate.....	280
§4. Alte atribuții ale Curții Constituționale.....	281
Secțiunea a 6-a. Procedura în fața Curții Constituționale.....	285
§1. Reguli generale.....	285
§2. Reguli speciale.....	285
Secțiunea a 7-a. Actele Curții Constituționale.....	287
Capitolul XIV. Autoritatea judecătorească.....	292
Secțiunea 1. Organele autorității judecătorești.....	292
§1. Instanțele judecătorești.....	292
§2. Ministerul Public.....	294
§3. Consiliul Superior al Magistraturii.....	295
Secțiunea a 2-a. Puterea judecătorească.....	296
§1. Noțiunea de justiție.....	296
§2. Noțiunea de putere judecătorească.....	297
§3. Principiile pe baza cărora se realizează justiția.....	298
Secțiunea a 3-a. Raporturile juridice dintre autoritatea judecătorească și celelalte autorități publice.....	307
§1. Raporturile juridice cu Parlamentul.....	307
§2. Raporturile juridice cu Președintele României.....	308
§3. Raporturile juridice cu Guvernul.....	310
Secțiunea a 4-a. Răspunderea magistraților.....	311
§1. Precizări generale.....	311
§2. Răspunderea civilă.....	312
§3. Răspunderea penală.....	313
§4. Răspunderea disciplinară.....	313